Cinética química

♦ CUESTIÓNS

- a) Define o concepto de velocidade de reacción. Cales son as unidades da velocidade de reacción? De que factores depende?
 - b) Xustifica a influencia da temperatura sobre a velocidade de reacción.

(P.A.U. xuño 04)

Solución:

a) Defínese velocidade de reacción referida a un reactivo ou produto, como a variación da súa concentración con respecto ao tempo.

Para unha reacción química como

$$a A + b B \rightarrow c C$$

a expresión matemática da velocidade de reacción sería:

$$v = \frac{-1}{a} \frac{d[A]}{dt} = \frac{-1}{b} \frac{d[B]}{dt} = \frac{1}{c} \frac{d[C]}{dt}$$

A ecuación de velocidade adoita depender da concentración dalgún ou varios dos reactivos.

$$v = k \cdot [A]^m \cdot [B]^n$$

k é a constante de velocidade.

m e *n* son as ordes de reacción respecto dos reactivos A e B. Determínanse experimentalmente e non teñen nada que ver cos seus coeficientes estequiométricos.

As unidades da velocidade de reacción son: mol·dm⁻³·s⁻¹.

b) A velocidade de reacción aumenta coa temperatura. Isto é debido a que o número de choques eficaces, capaces de superar a enerxía de activación, é maior a cando a temperatura aumenta. Se as moléculas móvense cunha enerxía maior, é máis probable que o choque sexa capaz de romper os enlaces. A ecuación de Arrhenius expresa a dependencia da constante de velocidade, k, coa enerxía de activación, $E_{\rm a}$.

$$k = A \cdot e^{-\frac{E_a}{RT}}$$

A é o factor frecuencia, e representa o número de colisións.

R é a constante dos gases ideais.

T é a temperatura absoluta.

 $E_{\rm a}$ é a enerxía de activación e representa a barreira de enerxía que deben superar os reactivos para que se produza a reacción.

Nesa ecuación vese que a constante de velocidade, e, por tanto, a velocidade, aumentan ao aumentar a temperatura.

 A velocidade das reaccións químicas depende de varios factores; tres deles son: a) concentración dos reactivos; b) temperatura; c) emprego de catalizadores.
 Razoa claramente a influencia dos factores a), b) e c).

(P.A.U. xuño 03)

3. A constante de equilibrio da reacción que se indica é 0,022 a 200 °C e 34,2 a 500 °C

$$PCl_5(g) \rightleftharpoons PCl_3(g) + Cl_2(g)$$

- a) Indica se o PCl₅ é máis estable, é dicir, se se descompón máis ou menos, a temperatura alta ou a temperatura baixa.
- b) A reacción de descomposición do PCI₅ é endotérmica ou exotérmica?

c) Corresponderá maior ou menor enerxía de activación á descomposición ou á formación de PCI₅? Razoa as contestacións.

(P.A.U. xuño 00)

Rta.: a) A maior temperatura, maior descomposición; b) Endotérmica; c) Maior a descomposición

Solución:

a) A constante do equilibrio

$$PCl_5(g) \rightleftharpoons PCl_3(g) + Cl_2(g)$$

é:

$$K_c = \frac{\left[\text{Cl}_2\right]_e \cdot \left[\text{PCl}_3\right]_e}{\left[\text{PCl}_5\right]_e}$$

O feito de ser maior a constante a 500 °C que a 200 °C significa que o pentacloruro de fósforo está máis disociado a altas temperaturas, polo que será menos estable. A estabilidade diminúe coa temperatura.

b) A reacción de descomposición é endotérmica, posto que o equilibrio de descomposición desprázase cara á dereita ao aumentar a temperatura.

Segundo a ecuación da ecuación de Van't Hoff:

$$\ln \frac{K_2}{K_1} = \frac{-\Delta H^{\circ}}{R} \left(\frac{1}{T_2} - \frac{1}{T_1} \right)$$

Para unha reacción endotérmica ($\Delta H^{\circ} > 0$), se $T_2 > T_1$:

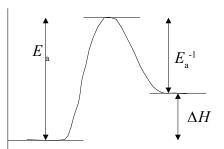
$$\frac{1}{T_{2}} < \frac{1}{T_{1}} \implies \left(\frac{1}{T_{2}} - \frac{1}{T_{1}}\right) < 0$$

$$\ln \frac{K_{2}}{K_{1}} = \frac{-\Delta H^{\circ}}{R} \left(\frac{1}{T_{2}} - \frac{1}{T_{1}}\right) = \frac{-\cdot +}{+} \cdot (-) > 0$$

$$K_{2} > K_{1}$$

A constante de equilibrio aumenta ao aumentar a temperatura.

c) Do diagrama da figura, vese que a enerxía de activación E_a da reacción directa (descomposición) é maior que a enerxía de activación E_a^{-1} da reacción inversa (formación).

- 4. Indica razoadamente se as seguintes afirmacións son verdadeiras ou falsas:
 - a) A velocidade de reacción é independente da temperatura.
 - b) Os catalizadores positivos diminúen a enerxía de activación, incrementando a velocidade de reacción.
 - c) Os catalizadores diminúen a variación de entalpía dunha reacción.

(P.A.U. set. 91)

5. Comenta o efecto de catalizadores, presión, temperatura e concentración sobre a velocidade dunha reacción.

(P.A.U. xuño 91)

6. Comenta a seguinte afirmación, indicando razoadamente se te parece correcta ou corrixíndoa en caso contrario: A velocidade dunha reacción química diminúe ao aumentar a temperatura.

(P.A.U.)

Actualizado: 17/08/23

Cuestións e problemas das <u>probas de avaliación do Bacharelato para o acceso á Universidade</u> (A.B.A.U. e P.A.U.) en Galiza

Respostas e composición de Alfonso J. Barbadillo Marán.

Algúns cálculos fixéronse cunha folla de cálculo de LibreOffice ou OpenOffice do mesmo autor.

Algunhas ecuacións e as fórmulas orgánicas construíronse coa extensión CLC09 de Charles Lalanne-Cassou.

A tradución ao/desde o galego realizouse coa axuda de traducindote, de Óscar Hermida López.

Procurouse seguir as <u>recomendacións</u> do *Centro Español de Metrología* (CEM)

Consultouse o chat de BING e y empregáronse algunhas respostas nas cuestións.

Sumario

Sumano	
CINÉTICA QUÍMICA	
<u>CUESTIÓNS</u>	1
Índice de probas P.A.U.	
1991	
1. (xuño)	2
2. (set.)	2
2000	
2000	2
2003	_
1. (xuño)	1